

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI, Nr. 535

Vineri 16 octombrie 1959

8 pagini 25 bani

IN LUNA MARI PRIETENII

Pe ecran se perindă rînd pe rînd imagini din timpul ocupației fasciste. Într-un oraș din Bielorusia Sovietică, hitleriștii și uneltele lor vor să prindă ca ostatecă pe fețele comandantului detașamentului de partizani alături în grija unui bătrîn pădurar și a nepotului acestuia, Ianka. Lupta este inegală. Bătrînul cade. Micuța Lena a rămas, numai cu Ianka, un copil și el. Un copil însă așa cum sînt mulți copii sovietici. El știe că trebuie să opere cu îndrăjire viața Lenei. E greu de luptat, dar mintea sa ageră, sprijinul pe care-l primește din partea oamenilor sovietici, ura sa împotriva dușmanului și credința în victorie îl ajută să învingă.

Cu atenția încordată sala urmărește pe reperițiile eroilor. Și iată că o întîmplare neprevăzută face ca cei doi copii să fie descoperiți de către un agent hitlerist, într-o casă unde micuța Lena primește îngrijirile medicale de care avea nevoie. Momentul este hotărîtor. Cu o iușcă lăugerătoare, cu un curaj nemaiîntîlnit, Ianka trage covorul de sub picioarele agentului hitlerist. Acesta este doborît și imobilizat.

Sala izbucnește în aplauze. Pe fețele tuturor se citește bucuria izbînzii. E o participare deplină la cele ce se întîmplă pe ecran. Și sala aplaudă...

Pe sub nasul hitleriștilor Ianka și Lena, ascunși în două coșuri cu mere, reușesc să fugă. Sala aplaudă...

Partizanii, în frunte cu tatăl Lenei, ies biruitori. Sala aplaudă...

De puține ori am auzit aplaudîndu-se la cinematograful. Eram de data aceasta, însă, într-o sală plină de copii, vizionînd împreună cu ei filmul sovietic „Pentru 100.000 de mărci”. Ca întotdeauna, copiii își manifestau spontan sentimentele.

„S-a terminat filmul. Prietenii se căltau în sală cu ochii și de la depărtare își schimbau primele impresii.

— Ce uniți, ce solidari sînt copiii sovietici!

— Și cît de viteji...

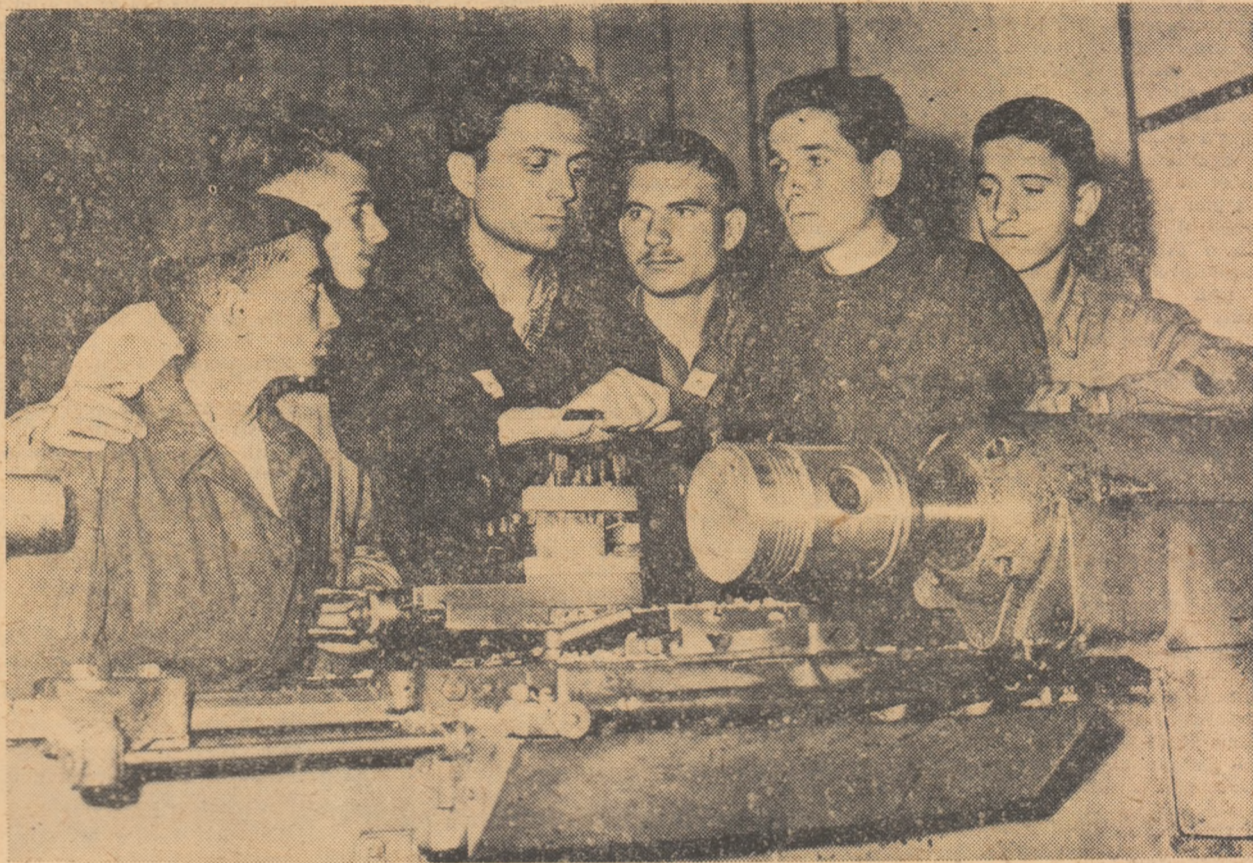
Erau primele discuții, care aveau să continue acasă, la școală. Discuții despre înaltul spirit de patriotism al elevilor sovietici, despre copiii crescuți de școală și familia sovietică.

M. L.

Luna prieteniei romino-sovietice este sărbătorită de elevii și cadrele didactice din Cluj cu un deosebit entuziasm. Zilele trecute, la Școala medie „Mihail Eminescu” un număr de peste 300 de elevi și cadre didactice au ascultat cu mult interes expunerea, însoțită de proiecții la epidiascop, a profesoarei Antoaneta Crăciun care a vizitat recent Uniunea Sovietică. O impresie deosebită a produs asupra elevilor descrierea universității „Lomonosov” și a bibliotecii acesteia, care cuprinde 5 milioane de volume. Profesoara le-a vorbit elevilor și despre vizita sa în cartierele noi, construite în sud-vestul Moscovei. Fiecare cvartal de 400 de apartamente — le-a spus ea — are policlinică, magazine, creșă, cămin și școală elementară, iar pentru cîteva cvartale la un loc există o școală medie. Rețeaua școlilor medii din Moscova a înalt o mare dezvoltare. Astăzi există aici peste 700 de școli medii.

La sfîrșitul discuției despre minunata țară a constructorilor comunismului, elevii au cerut profesoarei să le dea adresele școlărilor cu care s-a întîlnit în Uniunea Sovietică.

(Continuare în pag. 7)

Candidatul de partid, maestrul Ștefan Biolan de la Școala profesională de ucenici a uzinelor „23 August”, explică elevilor din anul II despre strunjirea de precizie a pistoanelor motorului de 450 C.P.

O PROBLEMĂ MEREU ACTUALĂ

ȘCOLARIZAREA

Extinderea învățămîntului general de la 4 la 7 ani, măsură care contribuie simțitor la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, se bucură de o atenție tot mai mare din partea organelor locale și a slujitorilor școlii. Regiuni care în anul trecut erau codășe în ceea ce privește procentul de cuprindere în clasa a V-a au reușit în acest an, datorită eforturilor depuse de către organele de partid, de sfaturile populare și de cadrele didactice, să facă progrese vizibile. Pot fi citate în această privință regiunile Bacău și București, care de la 75% în anul școlar trecut, au ajuns în acest an școlar să cuprindă în clasa a V-a 90% și respectiv 89% din absolvenții clasei a IV-a. Acest lucru a fost posibil datorită faptului că generalizarea învățămîntului de 7 ani a stat în centrul atenției organelor locale din regiunile respective, care au antrenat în munca de pregătire a anului școlar un larg activ obștesc.

Progrese simțitoare s-au făcut în ceea ce privește școlarizarea elevilor în clasa a V-a și în celelalte regiuni ale țării, în majoritatea acestora realizîndu-se o cuprindere de peste 90% a absolvenților clasei a IV-a. Astfel, după unele situații preliminare, în regiunea Timișoara, procentul de cuprindere în clasa a V-a este de circa 97%, în regiunea Pitești de peste 92%, în regiunile Hunedoara și Constanța de aproape 92%.

Aceste rezultate confirmă că există toate posibilitățile pentru ca în anul școlar următor să fie cuprinși în clasa a V-a cel puțin 90% din absolvenții clasei a IV-a din întreaga țară, așa cum prevăd documentele Congresului al II-lea al P.M.R. Această sarcină nu se va putea realiza însă fără continuarea și sporirea eforturilor.

Mai sînt încă regiuni, raioane sau localități în care procentul de cuprindere în clasa a V-a nu depășește nici măcar media realizată pe țară în anul școlar trecut. Un exemplu în această privință îl oferă regiunea Baia Mare, care a cuprins în clasa a V-a numai aproximativ 83% din absolvenții clasei a IV-a, sau raioanele Brănești, Lehliu, Oltenița, Snagov, Drăgănești-Olt, Rimnicu Vilcea, Tg. Ocna, Piatra Neamț, Tg. Neamț și altele, care se găsesc mult în urma celorlalte raioane din regiunile respective. Și mai grăitor este exemplul unor raioane din regiunea Ploiești, care n-au realizat nici măcar sarcinile de plan pe care și le-au propus, cu toate că aceste sarcini sînt mult inferioare realizărilor din alte regiuni și raioane și posibilităților create. Așa, de pildă, raionul Beceni și-a propus să cuprindă în clasa a V-a 71,8% din absolvenții clasei a IV-a, dar a realizat numai 64% în primele săptămîni ale anului școlar. Într-o situație similară se găsesc și raioanele Cislău, Cricov și altele. Nu mai vorbim de orașul Timișoara, unde, deși învățămîntul de 7 ani este obligatoriu încă de acum 4 ani, există un număr de copii care nu-și mai continuă studiile în clasele V-VII.

Într-o serie de raioane mai sînt și școli care n-au cuprins nici în clasele I-IV pe absolut toți copiii de vîrstă școlară.

Se impune ca școlile, în colaborare cu organele interesate și organizațiile obștești, să ia deîndată măsuri pentru aducerea la școală a tuturor copiilor neșcolarizați în clasele I-IV sau necuprinși în clasa a V-a. Fără îndoială că și organele de învățămînt trebuie să aibă o evidență a acestor copii, să controleze pe teren felul cum s-a rezolvat aducerea lor la școală și, împreună cu organele locale, să organizeze acțiuni comune acolo unde mai există încă greutăți.

Totodată trebuie să se acorde multă grijă menținerii la cursuri a celor înscriși, pînă la absolvirea școlii de 7 ani. În anul școlar trecut — ca de altfel și în primele săptămîni ale acestui an școlar — s-au manifestat o serie de deficiențe în această privință. Lipsa de perseverență a unor cadre didactice, lipsa de grijă din partea anumitor organe locale a făcut, de pildă, în anul trecut ca procentul absolvenților a patru clase cuprinși în clasa a V-a să scadă de la 85,6% cit era în primele zile de școală, la 79,2% la sfîrșitul anului școlar. Pierderi mai însemnate de elevi s-au înregistrat în regiunile Baia Mare, Galați, Cluj, Suceava. La aceasta se adaugă faptul că o parte dintre elevii care au frecventat școala în anul trecut au rămas repetenți și n-au mai fost aduși la cursuri în acest an sau, deși au promovat clasa, n-au mai fost înscriși în clasele următoare. Pe lingă menținerea în școală a tuturor elevilor înscriși este necesar, deci, să se asigure și o frecvență bună a acestora, pentru că numai așa ei își vor putea însuși cunoștințele prevăzute în programele de învățămînt și promova clasa. Se observă însă că unele școli, raioane și regiuni și-au concentrat atenția numai asupra înscrierii în clasa a V-a a unui număr cît mai mare de absolvenți a patru clase, scăpînd din vedere faptul că aceștia trebuie să și frecventeze școala cu regularitate. Așa se face că în raioanele Sighet, Tg. Lăpuș, Cehul Silvaniei (din regiunea Baia Mare) frecvența în clasele V-VII este doar de 85-90%. O frecvență slabă se întîlnește și la școlile din Minăstirea Cașin și Gropile, (raionul Tg. Ocna) sau Stanița (raionul Roman), unde frecvența regulat numai 63% din elevii înscriși în clasa a V-a. Cum este posibil ca la școala de 7 ani din Bosanci (raionul Suceava) să frecventeze numai 60 de elevi din cei 116 înscriși în clasa a V-a, iar la școala din Bănești (același raion) 70 din cei 114 înscriși, în timp ce la școlile apropiate, ca cele din Dănilă, Moara, Stroiești, există o frecvență foarte bună? În nici un caz această situație nu poate fi pusă pe seama unor cauze obiective. Lucrul acesta trebuie să dea de gîndit cadrelor didactice și sfaturilor populare.

Este necesar ca în această perioadă să se intensifice munca în rîndurile părinților, pentru ca ei să fie convinși că, prin trimiterea la școală a copiilor lor, vin în primul rînd în sprijinul acestora.

G. MINCA

ÎNVĂȚĂMÎNTUL cel mai înaintat

În perioada desfășurării planului septenal sovietic, deschisă de Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., viața prezintă noi aspecte, de care școala legată de popor trebuie să țină seama.

Pe primul plan al activității întregului popor sovietic în această perioadă stă crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, într-o primă etapă care urmărește întrecerea nivelului de producție al S.U.A. pe cap de locuitor. Acesta fiind sensul nou al vieții de care trebuie să fie legată școala sovietică, s-a socotit necesar ca școala medie, cea tehnică și profesională, precum și cea superioară să aibă un rol mult mai activ în munca constructivă a poporului sovietic.

Cu o astfel de orientare generală, învățământul sovietic a fost structurat prin Legea privind întărirea legăturii școlii cu viața, în două etape: școala medie și școala superioară.

Școala medie de masă are două cicluri: un ciclu obligatoriu, denumit școala medie incompletă de 8 ani de cultură generală și politehnică, și al doilea ciclu, denumit școala medie completă de 3 ani, neobligatoriu și care îmbracă mai multe forme: școlile medii serale, școlile medii politehnice, școlile medii tehnice profesionale și alte școli medii speciale.

Ciclu obligatoriu, școala medie incompletă de 8 ani, trebuie să dea elevilor baze temeinice în domeniul cunoștințelor de cultură generală, să realizeze educația morală, fizică și estetică a copiilor și educația prin muncă prin antrenarea lor pe o scară largă la munca folositoare societății, în forme accesibile vârstei lor. Școala de 8 ani va asigura un nivel mult mai ridicat de cunoștințe decât școala de 7 ani, întrucât dispune de mult mai mult timp de studiu. Se adaugă 1.015 ore de învățămînt.

Bazele educației prin muncă a elevilor sînt puse chiar de conținutul obiectelor de cultură generală. Elevii vor primi un număr mai mare de cunoștințe la matematică, acordîndu-se o atenție deosebită tehnicii calculului și problemelor practice. Cursul de fizică conține un vast material aplicativ și constituie baza teoretică pentru studiul mașinilor și al electrotehnicii. Științele naturale cuprind un sistem încheiat de cunoștințe despre plante, animale, organismul omului, despre dezvoltarea lumii organice, folosindu-se lucrările practice de laborator și excursiile. În planul de învățămînt al școlii de 8 ani se mărește timpul pentru studiul unei limbi străine și se schimbă scopul predării, urmărindu-se însușirea practică a limbii prin deprinderi de vorbire. Orizontul studiului geografiei se va lărgi; se vor adăuga și noțiuni de geografie economică. Se intensifică educația estetică. Desenul se va preda la clasele I—VII — desen artistic și desen tehnic: schițe, modele, lucrări grafice, descifrarea desenelor tehnice. Muzica și cîntul se vor preda de la clasa I-a pînă la clasa a VIII-a, prin urmare cu doi ani mai mult decât în vechiul program. Un loc important îl vor avea diferitele forme de educație fizică.

Principala deosebire dintre școala de 8 ani și cea de 7 ani, însă, este introducerea în învățămînt a unui obiect nou, munca, prin care se face în mod organizat și consecvent pregătirea psihologică și practică a elevilor pentru muncă. Instruirea și educarea prin muncă a elevilor începe din primele clase și continuă în tot timpul celor 8 ani. Scopul acestei educații este pregătirea elevilor pentru o muncă utilă societății.

Începînd din clasa a III-a elementară și pînă la clasa a VIII-a, se acordă elevilor, aceștia vor fi ocupați 2 ore pe săptămînă cu autodeservirea: îngrijirea claselor și a curților școlare, reparatul mobilei și al materialelor didactice, munca în bufetele și cantinele școlare, deservirea bibliotecilor școlare. Tot în aceste ore, elevii din clasele I—IV ale școlilor elementare capătă deprinderi de lucru manual: împletituri, țesături, lucrări simple de tâmplărie.

În clasele V—VII, activitatea practică e mai dezvoltată. Elevii din aceste clase capătă deprinderi de a executa lucrări de lăcătușărie și asamblare, își însușesc metodele elementare de pre-

lucrare a diferitelor materiale cu ajutorul sculelor manuale și al strungurilor, cunosc părțile mașinilor și cele mai tipice mecanisme, fac lucrări elementare de electromontaj. În munca agricolă a elevilor intră creșterea legumelor, a plantelor de cîmp, a pomilor fructiferi, îngrijirea animalelor domestice.

Pentru fete se prevede o serie de munci de gospodărie: îngrijirea locuinței, a hainelor și a încălzimintei, croitorie, artă culinară.

Munca în școală va exercita o uriașă influență asupra ținutei morale a elevilor, asupra educării tineretului în spiritul patriotismului și, în același timp, va crea premisele pentru intrarea lor în producție, pentru însușirea cu succes a diferitelor profesii.

Școala medie reprezintă a doua etapă a învățămîntului general. Ea este organizată în mai multe tipuri de școli: școala medie politehnică de cultură generală cu instruire în producție, școala medie serală (pe schimburi) de cultură generală cu clasele IX—X—XI, școli medii tehnice și speciale și, în sfîrșit, școli tehnico-profesionale.

În primul tip de școală — școala medie politehnică de cultură generală cu instruire în producție — se dă tineretului care a absolvit școala de 8 ani instruirea medie generală și politehnică, precum și pregătirea profesională pentru unul din sectoarele economiei naționale și culturii, legîndu-se învățămîntul de munca productivă social-utilă a elevilor.

Nivelul învățămîntului mediu crește. Noile programe de matematică, de fizică, chimie și biologie au în vedere nivelul actual al dezvoltării științei și tehnicii. În cursul de fizică se lărgeste studiul prin cuprinderea unor probleme ca: fizica atomului, ultrasunetele, semiconductorii, pregătirile fizice ale maselor plastice și utilizarea lor în tehnică. La chimie elevii fac cunoștință cu particularitățile polimerilor, clasificarea lor și metodele active de sinteză. O mare atenție este acordată studiilor maselor plastice, fibrelor artificiale și sintetice, cauciucurilor și celor mai tipice procese ale producției lor industriale. Cursul de biologie se leagă strîns de problemele agriculturii și de cele mai noi realizări ale agronomiei și zootehniei. Se introduce un studiu nou și mai vast în comparație cu bazele darwinismului, cursul privitor la bazele biologiei generale, care asigură pregătirea teoretică a elevilor pentru munca în agricultură.

În școala medie politehnică cu instruire în producție se realizează și imbinarea instruirii cu munca productivă. Elevii se includ în viața activă de producție a fabricilor, uzinelor și colhozurilor. Începînd din clasa a IX-a, elevii vor lucra sistematic cite două zile pe săptămînă în producție. Avîndu-se în vedere particularitățile producției, aceste două zile pe săptămînă pot fi concentrate în una sau cîteva perioade în cursul anului. Instruirea în producție va fi condusă de inginerii, tehnicienii sau muncitorii calificați din întreprindere. Întrînd în viața întreprinderilor, într-un colectiv muncitoresc elevii vor simți atmosfera reală de producție și vor înțelege valoarea muncii și disciplina ei.

În agricultură, în școala medie sătească, elevii vor studia discipline comune pentru toate specialitățile — bazele culturii plantelor, bazele creșterii vitelor, construcția de mașini agricole și electrotehnice, organizarea producției — precum și obiecte speciale, care asigură pregătirea de tractoriști, mașiniști, lequmicultori, viticultori etc.

Al doilea tip de școli, școlile medii serale (pe schimburi) de cultură generală, dau instruire medie tineretului muncitoresc sau sătesc care a absolvit școala de 8 ani, a intrat în producție și manifestă dorința de a-și continua studiile pentru a intra în învățămîntul superior. Prin acest tip de școală cercul celor care vor absolvi școala medie se lărgeste mult. Întrucît marea majoritate a absolvenților învățămîntului de 8 ani intră în producție, acest tip de școală va deveni mijlocul cel mai răspîndit de continuare a studiilor în școala medie,

Școala poartă numele „pe schimburi” pentru că marile întreprinderi pot organiza cursurile în două schimburi (ziua și seara), iar în școlile destinate colhozurilor și muncitorilor din sovhozuri sau în școlile din flota fluvială și maritimă, cursurile pot fi sezoniere.

Studierea obiectelor de cultură generală, politehnice și speciale în aceste școli se sprijină pe experiența din producție a elevilor și le facilitează ridicarea activității social-politice și productive.

Un al treilea tip de școli îl constituie acelea denumite școli medii tehnice și speciale, unde elevii capătă cunoștințe de cultură generală, profesia de muncitor calificat și specialitatea de tehnician în industrie, în agricultură, în instituții cultural-educative, insutitii pentru ocrotirea sănătății publice sau pentru organizatori de producție. La unele din aceste școli se poate intra după absolvirea școlii medii complete.

O atenție deosebită se acordă școlilor speciale pentru elevii cu înclinații bine constatate pentru arte și unele discipline din domeniul științelor naturii. În aceste școli, întrucît înclinațiile pot fi semnalate la vîrste destul de mici (de pildă la arte) termenele de instruire pot să fie scurtate. Materiile de specialitate vor fi mai amplu dezvoltate, iar celelalte se vor reduce la strictul necesar.

Școlile profesionale actuale vor fi reorganizate și vor deveni școli tehnico-profesionale de zi și serale cu o durată de pregătire de la 1 an pînă la 5 ani, iar cele sătești cu o durată de la 1 an pînă la 2 ani. Aceste școli tehnico-profesionale se specializează pe ramuri de producție și desfășoară munca instructiv-educativă pe baza participării active și sistematice a tineretului la munca productivă din întreprinderi, santiere de construcții, colhozuri și sovhozuri. În locul echipamentului gratuit, al hranei gratuite, în aceste școli se introduce sistemul de salarizare a elevilor pentru munca efectuată.

Întreținerea completă de către stat se acordă elevilor orfani, elevilor din casele de copii, precum și elevilor din familiile cu mai mulți copii. Colhozurile alocă toate mijloacele necesare pentru instruirea tineretului colhoznic în școlile tehnico-profesionale.

Se recomandă și la acest învățămînt ca tineretul să nu fie scos din producție și să frecventeze cursurile serale și fără frecvență.

O sarcină de cinste a școlii de cultură generală continuă să rămînă asigurarea învățămîntului superior cu elemente bine pregătite. Bineînțeles că nu este singura sarcină. Indiferent

unde s-ar anaja absolventul unei școli de 8 ani, el va putea, dacă este harnic și capabil, să-și continue studiile în școlile medii mai sus menționate și să termine un institut de învățămînt superior.

De la început s-a stabilit că munca din școli nu trebuie să fie subordonată scopului didactic. Nu un studiu al muncii, o teorie despre muncă, ci muncă efectivă. Bineînțeles că învățătura, studiul se desfășoară concomitent cu munca și amîndouă sînt strîns legate între ele. Planurile școlilor din acest punct de vedere variază: unele au adoptat sistemul de 3 zile studiu și 3 zile muncă, altele 4 zile studiu și 2 zile muncă și, în sfîrșit, alte 5 zile studiu și o zi muncă.

Munca în producție se desfășoară în întreprinderi sau în atelierul școlii, producția intrînd totuși în planul întreprinderii. Elevii trebuie să facă în prealabil 6 ore de inițiere de securitate și protecție a muncii cu ingineri din fabrică și nu pot intra în fabrică fără acest curs.

La clasele V—VII munca nu este remunerată. Ceea ce se obține se dă în folosul școlii. În învățămîntul mediu munca în producție îi preqătește pe elevi pentru stăpînirea unei specialități, îi învață să lucreze după normă.

Elevii sînt încadrați în organizația comsomolistă din întreprindere și participă la activitatea politică, culturală și obștească, comportîndu-se ca niște muncitori. După calificare, ei primesc insigna întreprinderii, iar în urma diferitelor forme de întrecere între elevi li se conferă acestora și titlul de evidenciat al muncii comuniste. Fruntașii muncii în fabrică sînt afixați la școală, iar cei din școli la fabrici.

Oamenii muncii din școlile patriei noastre socialiste studiază cu interes bogata și înaintata experiență a Uniunii Sovietice în pregătirea tineretului școlar, pentru că ea corespunde intru totul concepției de viață care stă la baza existenței noastre umane și sociale. Să folosim larg această experiență, să dăm muncii din școală un conținut realist și bogat, pentru ca sarcinile mari de construire a viitorului să poată fi duse la bun capăt de oameni vrednici de ele, oameni pe care îi vom pregăti noi.

PETRE DRAGOIESCU
președinte al Consiliului superior al școlilor

Ați auzit cu oită mîndrie spun copiii sovietici: „Am lucrat la strung” ?

Activități practice la clasele I-IV

Mi-am pus adeseori problema stabilirii unui conținut cât mai just, cât mai adecvat al lecțiilor de lucru manual. M-am preocupat îndeosebi de felul cum trebuie să aleg tematica activităților practice așa încât să fie în strinsă legătură cu programa de învățământ, să precizez timpul când se vor desfășura aceste activități, să stabilesc deprinderile de muncă pe care le pot căpăta elevii și să urmăresc în ce măsură activitățile practice duc la o mai bună însușire a cunoștințelor. Pentru a rezolva aceste probleme am studiat și indicațiile unui specialist sovietic, A. G. Rozanov, publicate în lucrarea „Rolul muncii în învățământul politehnic” (E.S.D.P., 1956).

Am ajuns la concluzia că nu trebuie să căutăm neapărat ca activitățile practice care se organizează în clasele I-IV să constituie o aplicare a unor cunoștințe teoretice, deoarece am ajuns la situații artificiale. Se pot efectua, în cadrul orelor de îndeletniciri practice, și lucrări care nu au o legătură directă cu conținutul lecțiilor, dar care au o foarte mare importanță din punct de vedere al formării deprinderilor generale de muncă.

Experiența mi-a arătat că activitățile practice nu trebuie să se reducă numai la orele rezervate lor în mod special. Asemenea activități pot fi organizate cu succes și în cadrul altor obiecte de învățământ. La clasa a II-a mai puțin, la clasele a III-a și a IV-a mai mult, se pot efectua lucrări practice în orele de științele naturii, aritmetică, geografie și chiar limba română. Lecțiile în care se folosește metoda lucrărilor practice vor avea, bineînțeles o anumită structură specifică. În munca mea am folosit următoarea schemă: a) pregătirea — care constă dintr-o expunere sau conversație în legătură cu subiectul respectiv; b) indicații asupra lucrării practice și organizarea pentru lucru; c)

efectuarea lucrării; d) concluzii cuprinzând fixarea cunoștințelor căpătate și aprecieri asupra lucrării.

În ceea ce privește deprinderile de muncă pe care le pot căpăta elevii am avut în vedere o gradăție a lor începând cu formarea abilității minții de a ține și a minui unelte simple și terminând cu însușirea deprinderilor de a efectua un sistem complex de operații, cum ar fi de pildă acelea legate de cultivarea și îngrijirea anumitor plante sau de creșterea unor animale mici.

Pentru elevii din mediul sătesc muncile cu caracter agricol nu constituie o noutate, intrucit majoritatea le cunosc din gospodăria părintească. Ca să le stimulăm interesul pentru lucrările practice cu caracter agricol este necesar ca aceste lucrări să aducă un element nou. Acest element se realizează prin cunoștințele științifice pe care le comunicăm elevilor (ținând bineînțeles seama de nivelul lor de înțelegere) și prin modul de organizare a muncii. De pildă, plivitul nu constituie o noutate pentru elevii din școlile sătești. Cînd am executat însă această lucrare la școală am întocmit o planșă cu buruieni recoltate

la aceeași dată. Comparînd dezvoltarea rădăcinilor elevii au putut să înțeleagă de ce diferite buruieni sînt mai rezistente la secetă. De asemenea, cînd s-au curățat pomii de omizi am întocmit o planșă privitoare la dezvoltarea omizilor.

Am constatat că activitățile practice nu numai că duc la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, dar constituie și un foarte bun mijloc pentru a le facilita înțelegerea cunoștințelor predate. Elevii devin mai vioi, manifestă mai mult interes și înțeleg cu mai multă ușurință atunci cînd li se demonstrează folosul practic al diferitelor cunoștințe. Lucrările practice mi-au fost de un mare folos în procesul de formare a noțiunilor, în fixarea genului proximal și a diferenței specifice, în special la clasele I-a și a II-a. De asemenea, trebuie subliniată deosebita lor importanță educativă în formarea unei atitudini juste față de muncă, în dezvoltarea spiritului de într-ajutorare tovarășească, pentru întărirea colectivului de elevi.

Inv. GH. SIRETEANU
comuna Șipote, raionul Hirleu

Comisia metodică a diriginților și-a întocmit planul de lucru

În planul de perspectivă al comisiei metodice a diriginților de la Școala medie nr. 2 „Frații Buzzești” din Craiova sînt prevăzute o seamă de obiective importante.

Astfel, se prevede organizarea pe scară mai largă a schimbului de experiență între diriginți. Schimbul de experiență va avea loc îndeosebi pe următoarele probleme: orientarea profesională a elevilor, educarea în spirit colectiv, organizarea timpului liber al elevilor. Dezvoltarea orizontului științific și cultural al elevilor, ca și a capacității lor de muncă independentă va sta, de asemenea, în atenția comisiei metodice din școală. Aceste probleme vor fi urmărite de diriginți în tot timpul anului, iar la sfîrșitul fiecărui trimestru ei vor întocmi dări de seamă asupra lor. Pe baza dărilor de seamă comisia metodică va trage concluziile corespunzătoare pentru munca educativă în trimestrul următor.

Schimbul de experiență între diriginți va lua și o altă formă. În fiecare trimestru comisia va organiza asistențe ale diriginților la orele educative — în special la acele ore care au un conținut mai complex, a căror organizare și metodică cer o pregătire minuțioasă și pricepere din partea diriginților. Se vor efectua, bunăoară, asistențe la orele educative în care au loc discuții pe teme etice, la orele în care se analizează situația la învățătură și comportarea elevilor etc.

Trimestrial, comisia metodică va organiza cite o ședință pentru dezbaterile diverselor probleme ce privesc activitatea educativă din școală. S-a propus ca în cadrul acestor ședințe să se ia în discuție, spre pildă, probleme legate de munca diriginților pentru educarea patriotică a elevilor, pentru cunoașterea elevilor și tratarea lor individuală etc.

Acestea sînt doar cîteva dintre obiectivele pe care comisia metodică de la Școala medie „Frații Buzzești” le va urmări în acest an spre a veni în sprijinul bunei desfășurări a muncii educative a diriginților. Sfera de preocupări a comisiei se va îmbogăți pe parcurs cu noi probleme, pe care le va impune realitatea școlii.

I. D.

Elevii interni de la Școala elementară din comuna Prejmer, regiunea Stalin, poartă multă grijă internatului lor. Iată-l în timpul liber reparînd o ușă.

Dirigință la o clasă „rea”

În multe școli există cite o clasă careta, de cite ori este pomenită, i se alătură neapărat adjectivul „rea”. O asemenea „clasă rea” constituie un obiect de permanentă discuție, aproape sperietoarea școlii. Ea figurează des pe ordinea de zi a consiliului pedagogic, iar dirigințele ei e compătimit de colegi.

Despre o asemenea „clasă rea” a discutat unul din redactorii gazetei noastre cu tovarășa Irina Deutsch, dirigință la o școală din Oradea, Iată ce a povestit aceasta.

— Anul trecut am fost numită dirigință la clasa a VIII-a „B”. Erau aici elevii proveniți de la vreo 12 școli de 7 ani, din oraș și din satele regiunii. Nu cunoșteam dinainte pe nici unul din ei. Colegii au început curînd să-mi aducă la cunoștință că în clasa mea sînt elevii nedisciplinați, leneși, că e un chin să ții o lecție cu ei. În catalog, pe zi ce trecea, se înmulțeau notele rele. Un timp oarecare m-am situat pe poziția observatorului: am căutat să-i cunosc pe elevii și, pe cît era posibil, să înlătur repetarea cazurilor mai grave de indisciplină. Clasa era atît de eterogenă, încît orice încercare pripită era sortită eșecului.

Am început prin sarcini organizatorice mărunte privind gospodărirea clasei. Am căutat să fiu cît mai des cu elevii, între ei. După o bucată de vreme le-am propus să-mi aleagă o lozincă, în spiritul căreia să muncească pînă la examenul de maturitate. Nu m-am așteptat la prea mult în legătură cu aceasta și de aceea m-am bucurat cu atît mai mult cînd am constatat că s-au gîndit la lozinci frumoase. Pînă la urmă au ales următoarele: „Învinge greutățile și iubește viața” și „Știința poate fi cucerită numai prin muncă perseverentă”. Aceasta a fost prima ocazie cînd am simțit că elevii mei acționează în vederea unui scop comun.

Am folosit orice prilej pentru a-i atrage în munca comună, pentru a-i face să înțeleagă ce este onoarea clasei, demnitatea clasei. E adevărat că la început am putut face aceasta doar pe baza unor exemple negative. S-a întîmplat o dată că cineva a aruncat un măr putred în clasă și peretele s-a pătat. Cînd am observat asta, n-am întreat cine a făcut-o, ci am spus: peretele trebuie să redevină curat, toată clasa răspunde de aceasta. Elevii au zugrăvit peretele. De atunci nu s-a mai întîmplat vreo faptă asemănătoare. Mai mult: curînd au pus pe ușă un afiș: „Vă rugăm să vă ștergeți picioarele”. Iar după cîteva luni au obținut locul al doilea la concursul de curățenie pe școală.

Între timp am reușit să-i cunosc pe fiecare în parte. Erau printre ei vreo cîțiva care bravau, care „făceau pe grozavii”, desconsiderau învățătura și dădeau tonul în acțiuni de indis-

ciplină. Acestora am căutat să le înlătur popularitatea. Am auzit într-un rînd că unul dintre ei a folosit cuvinte urite în clasă. La următoarea oră de diriginție am provocat o discuție despre felul de a vorbi ca o formă de exteriorizare a gîndirii și caracterului omului. Altă dată am aflat că un băiat s-a purtat brutăț cu o fată. Atunci am vorbit în clasă, cu elevii, despre respectul pentru femeie — pentru mamă, pentru soră, pentru tovarășa de învățătură sau de muncă. Elevii au tras concluziile. Încetul cu încetul, cei mai mulți și-au pierdut interesul față de asemenea „acte de bravură”.

Au fost și cazuri asupra cărora nu am putut trece atît de ușor, ci a trebuit să organizez convorbiri între patru ochi. Aceasta s-a întîmplat mai ales cu elevii mai sensibili, unde influența personală părea că dă rezultate mai bune. În lupta împotriva indisciplinei am avut și ajutorul părinților. Am cerut acest sprijin cu fermitate, referindu-mă la răspunderea noastră comună și la însemnătatea exemplului personal al celor mari. Am căutat să-i conving pe părinți că trebuie să-și judece copilul tot atît de obiectiv ca și școala. Greselile și neglijențele copiilor le-am pus în aceeași măsură și în seama lipsei de răspundere a părinților. De aceea m-am adresat și părinților cu multă hotărîre. La început unii părinți au considerat că am cerințe exagerate. Atunci cînd am atras unei mame atenția asupra faptului că îngăduie fiicei sale să citească cărți necorespunzătoare, a respins cu indignare aprecierea pe care am făcut-o asupra metodelor ei educative. Mai tirziu, însă, și-a dat seama că am avut dreptate și s-a obișnuit să-mi ceară sfatul.

A trebuit să lupt mult și pentru îmbunătățirea situației la învățătură. În primul trimestru au căzut peste 50 la sută din elevi. Clasa a VIII-a „B” era printre ultimele din școală. Am asistat la lecții, i-am observat pe elevi, i-am întreat cum obișnuiesc să învețe acasă. Săptămîni de-a rîndul am inclus în cadrul orelor educative sfaturi despre felul cum trebuie să folosească manualul, să ia notițe. Le-am dat multe exemple despre învingerea greutăților, pentru a le întări voința, curajul, perseverența.

Anul acesta — cînd elevii mei sînt în clasa a IX-a — continui munca începută. Comparînd-o cu cea de anul trecut pot spune că este mult mai ușoară, deși o parte din greutățile din anul trecut, sub altă formă, mai există și azi. Acum elevii sînt însă mult mai disciplinați. Anul trecut au fost în clasa noastră trei repetenți. La începutul acestui an școlar ne-am propus să nu mai avem nici un repetent — și cred că vom izbui.

Consider că ceea ce am obținut în clasa mea — în „clasa rea” — este doar un început. Dar pe baza aceasta se poate construi mai departe. Este ceea ce mă străduiesc să fac.

În plină actualitate, când filozofii discută despre introducerea termenului „aselenizare” în dicționarul, când Lunnikul dă tircoale Lunei și cea de-a zecea planetă Soarelui, „Editura Tineretului” a pus la îndemina cititorilor un volum intitulat **SATELIȚII ARTIFICIALI AI PĂMÎNTULUI**, de I. Artemiev. Să nu se creadă însă că studiul se referă numai la o etapă limitată din istoria cuceririi cosmosului. În realitate, „Sateliții” lui Artemiev se ocupă de principiile generale ale navigației cosmice. Ceea ce se știe din comunicatele Agenției TASS și din diferitele articole de presă nu este suficient pentru satisfacerea curiozității. Cartea plasează pe cititor în locul creatorilor sateliților. Îl face să-și pună aceleași probleme științifice și, pe înțelesul tuturor, dezlege cele mai complicate probleme ale astro-fizicii și astronauticii.

De ce racheta și nu avionul are posibilitatea să străbată cosmosul? Ce însemnează a plasa o rachetă pe orbită? Cum se plasează racheta pe orbită? Care este orbita cea mai favorabilă? Cum se orientează racheta în spațiul stelar? Care este secretul rachetei cu trei trepte? Care sînt mijloacele de care dispune omul pentru a frînge bariera terică? Ce materiale se întrebunțează în construcția rachetei ca să nu se topească la uriașă temperatură degajată de frecare într-o viteză supersonică? Cum se calculează durata perioadei de rotație a sateliților? Cum s-ar putea transmite programe de televiziune recepționabile pe tot globul cu ajutorul sateliților?

Care este cea mai bună metoda de decolare și cea mai bună metodă de accelerare a vitezei? Ce se găsește în interiorul unui satelit? Cum se protejează containerul față de variațiile de temperatură? Cum a fost alimentată Laika în condițiile dispariției gravității? Cum se ventilează interiorul containerului? Ce sînt razele cosmice și ce pericol reprezintă ele pentru cosmonauți? Cum se poate reveni pe pămînt? — toate acestea sînt întrebări care vin în mintea tuturor oamenilor și cărora această carte le dă răspunsuri.

Artemiev explică clar și concis legile fizicii, biologiei și mecanicii în așa fel încît ele să fie înțelese și de profani. Își informează cititorul asupra celor mai recente cercetări ale cosmosului, iar în problemele nerzolvate încă merge mai departe și preconizează soluții îndrăznețe, cum ar fi crearea gravității artificiale sau costumul scafandrului cosmic.

Serisă cu multă vervă, într-un stil captivant, savuroasă și interesantă pentru cititorii de toate vârstele, lucrarea este extrem de utilă în special elevilor.

Ce ar putea fi mai neobișnuit decît o zi în care nimeni n-ar avea chef să lucreze? O zi în care învățătorul nu și-ar mai ține lecția, mama n-ar mai găti, cofetarul n-ar mai vinde prăjituri, cizmarul n-ar mai repara pantofi, șoferul n-ar mai conduce autobuzul...

Într-o țară socialistă așa ceva nici nu se poate imagina. Oamenii respectă munca și o iubesc, se identifică cu ea, dau dovezi de abnegație și eroism în muncă, pentru că știu bine

ca ea le înrumuseștează viața, le asigură belșugul și fericirea. Transformarea conținutului noțiunii de muncă — dintr-o corvoadă, așa cum este ea în societatea bazată pe exploatare, într-o chestiune de onoare — este rezultatul schimbării condițiilor de lucru, dar mai ales al unei gândiri conștiente, o gândire care se formează încă din cea mai trăgădă copilărie, în cadrul educației primite în școală și în familie.

Regizorul german Barbl Bergman a pornit de la această idee și a realizat filmul de scurt metraj „O zi neobișnuită”, în care ilustrează cinematografic — și convingător pentru copil — că fiecare trebuie să-și facă datoria, să-și îndeplinească partea sa de muncă socială. A avea sau a nu avea chef să execuți o muncă depășește cadrul interesului personal și devine o problemă colectivă. Este ceea ce remarcă Makarenko cînd sublinia că dezvoltarea simțului datoriei contrazice uneori interesul copilului așa cum îl înțelege el. Marele pedagog preconiza educarea unui om călăpuzit, capabil să îndeplinească chiar și o muncă neplăcută, plictisitoare, dacă ea este necesară.

Micuța Maja a venit la școală cu temele nefăcute, pentru că... n-a avut chef să le facă. Și iată că atitudinea ei declanșează o atitudine similară din partea tuturor oamenilor cu care vine în contact. Maja știe că viața de toate zilele nu se poate lipsi de munca profesorului, a mamei, a cofetarului, a cizmarului sau a șoferului. De aceea ea simțea caracterul extraordinar al întâmplărilor. Ba chiar mai mult, cînd șoferul refuză să pornească autobuzul, se revoltă: „bine, dar cum o să vină acasă tătucu”? Impecabila logică a copiilor o face pe fetiță să acorde și celor din jur libertatea de a nu avea chef, tot așa cum și-a luat-o și ea. Abia cînd corelația aceasta i-a devenit limpede, cînd și-a dat seama că nu poți pretinde altora un lucru pe care nu-l faci tu însuși, Maja a înțeles importanța muncii ei proprii, oricît de neînsemnată i se părea la prima vedere. Urmează izbucnirea (lacrimile regreului), corijarea (alcătuirea temelor) și... și totul reintră în normal: mama gătește, șoferul conduce autobuzul, cizmarul îi repara pantoful, învățătorul își ține lecția...

Urmărind psihologia copilului, fără stridențe și sentințe pedagogice, demonstrînd logic și convingător tema propusă, filmul contribuie la dezvoltarea dragostei de muncă a copiilor și le educă simțul datoriei. Recomandăm învățătorilor vizionarea lui în colectiv cu elevii din primele clase ale școlii elementare.

FLORIN Z. FLORIN

Prof. AL. POPOVICI-Iași: „În vizită la părinți”

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

(Urmare din pag. 1)

O întîlnire asemănătoare a elevilor cu profesori care au vizitat Uniunea Sovietică a avut loc și la Institutul pedagogic din Cluj. Aici se desfășoară și alte manifestări și acțiuni interesante închinete prieteniei romîno-sovietice. Peste 50 de elevi au scris școlărilor din Uniunea Sovietică, iar pentru a putea cunoaște mai bine bogata experiență sovietică, un număr de 15 cadre didactice de la acest institut s-au înscris la un curs special de limba rusă. Formația corală și orchestrală a Institutului a prezentat un interesant program artistic cuprinzînd cîntece în limba romîna și limba rusă și piese orchestrale de compozitori ruși și sovietici. Acest program va fi prezentat de viitorii învățători și în cîteva sate din regiune.

Frumoasele manifestări prilejuite de Luna prieteniei romîno-

sovietice sînt dovada caldelor sentimente de dragoste și prietenie față de marea noastră prietenă, Uniunea Sovietică.

Prof. AUREL BULZAN

Concurs pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

INSTITUTUL PEDAGOGIC din TIMIȘOARA. Facultatea de matematică-fizică anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

- 1) Un post de conferențiar la disciplina Analiza matematică, ecuații diferențiale — catedra de Analiză-algebră;
- 2) Un post de asistent la disciplina Fizică generală — catedra de Fizică;
- 3) Un post de asistent la disciplina Ecuații diferențiale aritmetică — catedra de Geometrie.

Doritorii vor înainta pînă la 15 noiembrie a.c. la secretariatul Facultății de matematică-fizică, b-dul V. Pîrvan nr. 4, o cerere însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de institutul unde lucrează; memoriu de activitate didactico-științifică; autobiografie.

Informație

Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R., filiala București, anunță conferința tov. conf. univ. Vasile Macu, secretar general al societății, despre „Arhivele sovietice izvoare de informare și documentare pentru istoria patriei noastre”

Conferința va avea loc luni 19 oct. orele 18 în sala de comunicări a Muzeului de istorie a orașului București, b-dul 1848 nr. 2.

In Luna prieteniei vizionați filmele:

Soarta unui om, Kociubei, în zilele lui Octombrie, Viața e în mîinile tale, O întâmplare extraordinară, Ultima primăvară, pentru 100.000 de mărci, Expoziția unională de la Moscova, Sombrero, Dragostea nu se cumpără.

O bătaie timidă în ușa, apoi alta și alta... După fiecare, mama își pune capul în pămînt, așteptînd. Și tot de atîtea ori fetița are o tresărire își frămîntă degetele, luguindu-și buzele a supărare.

Prin ușa nouă, pe care stă scris cu îngrijire „Cl. I A”, răzbat într-una fărîme din vorbele rostite cu glas tare și apăsate de elevii hotărîți să-și înfrîngă emoțiile celor dintîi răspunsuri școlărești. Din cînd în cînd se aude și glasul clar al învățătoarei, subliniînd ba un cuvînt, ba o idee, făcînd observații vreunui elev neașteptat sau neindeminatic.

Mama mai bate o dată, dar ușa tot nu se deschide. Oare nu se aude în clasă, sau e vorba de rea voință?

— Nu ar fi mai bine — mă adresez mamei — să așteptați pînă sune? Fetița dumneavoastră a întîrziat — e adevarat — și nu vreți să pierdă toată ora; dar gîndiți-vă că tulburînd o clasă întregă veți face mai mult rău.

COMENTARIILE

Vinovatul

— Nu, fetița mea nu a întîrziat, imi răspunde cu calm mama.

Copilul lasă mai tare în pămînt capul blond și ochii albaştri de cicoare.

— Cum adică? — mă mir eu. Au trecut mai bine de 20 de minute de cînd s-a terminat pauza.

— Totuși fetița nu a întîrziat. Pur și simplu, astăzi a refuzat să mai vină la școală.

— ?!

— Cînd vine acasă, plînge și întotdeauna imi spune că tovarăsa învățătoare îi dă cu creionul în cap și o ceartă pentru că nu scrie frumos ca alți copii.

— I-ați văzut caietul, scrie urît tare? — mă informez eu.

— Da, scrie urît, recunoaște amărîtă mama. Dar ce pot să fac? Sînt ocupată cu serviciul și nu am posibilitatea să stau numai de ea. Vedeti, mai am încă doi copii mai mici de 7 ani, de care trebuie de asemenea să am grijă. Știți dumneavoastră, unii părinți — continuă mama — îi ajută mai mult pe copiii lor. Aceștia desigur oun mai puțin la încercare răbdarea tovarăsei învățătoare. Dar fetița mea, care scrie atît de urît și a rămas în urma tuturor — după cum ea însăși recunoaște...

— Și acum ce voiăți să faceți?

— Voiam s-o rog pe tovarăsa învățătoare să se ocupe mai mult de fetiță, să

Din experiența școlii sovietice

În sera Școlii medii nr. 151 din Moscova se desfășoară interesante lucrări practice de biologie.

Sesiune științifică

La Kiev a avut loc de curind o sesiune științifică la care s-au discutat probleme privind dezvoltarea pe mai departe a științei pedagogice în R.S.S. Ucraineană. La această sesiune, organizată din inițiativa C.C. al Partidului Comunist din Ucraina, au participat colaboratori ai institutelor de pedagogie și psihologie, reprezentanți ai universităților și ai altor instituții de învățământ superior, lucrători din cadrul organelor de învățământ, precum și numeroși profesori.

Lucrările sesiunii s-au desfășurat în următoarele secții: de teorie a învățământului, de teorie a educației, de psihologie, de instruire în producție, de predare a științelor naturii și a științelor umanistice.

Participanții la discuții au făcut propuneri cu privire la planul de perspectivă al dezvoltării cercetărilor pedagogice în decursul septenarului.

Cum ne sprijină întreprinderea

De curind, cei aproape 500 de elevi ai Școlii medii serale din Kupavna, regiunea Moscova — muncitori la fabrica de postav și la uzinele chimice „Akrihin” — și-au reinceput cursurile.

În cei 20 de ani de existență, școala s-a dezvoltat mult și și-a întărit baza materială. Astăzi ea are 20 de clase. În anul școlar trecut peste 90 la sută din elevii claselor mari au obținut rezultate bune la învățătură, iar din cei 63 de absolvenți ai clasei a IX-a 42 au terminat numai cu note bune și foarte bune.

Dezvoltarea pe care a luat-o școala la medie serală și rezultatele bune la învățătură ale elevilor-muncitori s-au datorat în bună parte și sprijinului pe care l-au dat școlii întreprinderile din oraș, precum și interesului cu care privesc acestea învățământul tinerilor muncitori. Este interesant de subliniat — de pildă — că printre alte întrebări care li se pun noilor angajați ai fabricii de postav din Kupavna, se numără și întrebarea: „Unde veți învăța?” Și se arată apoi că, muncind în fabrică, ei pot urma cursurile școlii medii, ale școlii tehnice sau diferite cursuri de specializare că în fabrică toți muncesc și învață.

Conducerea fabricii, organizația de partid și organizațiile de masă se interesează foarte îndeaproape de munca școlii. Activitatea clubului, programul cinematografului și al

cantinel — toate se întorc și întind-se seama de orarul ei. Pe „panourile de învățătură” din secțiile fabricii se afișează cu regularitate situația frecvenței și rezultatele obținute la învățătură de muncitori. Șefii de secție verifică personal carnetele școlare. Deseori ei vizitează căminele, urmărind felul în care își pregătesc muncitorii temele pentru acasă. Nu de puține ori rezultatele la învățătură ale muncitorilor din secție se iau în considerare la aprecierea rezultatelor în întrecerea socialistă. Raidurile „Cavaleriei ușoare”¹⁾ care se organizează în fiecare trimestru, organizarea ajutorului la învățătură pentru cei rămași în urmă, discutarea situației la învățătură a muncitorilor-elevi în gazetele de perete din secții și în ziarul fabricii, analizarea muncii școlii și a succeselor unor muncitori-elevi la ședințele de sindicat și comsomol — toate acestea ajută la întărirea disciplinei școlare și la ridicarea nivelului de pregătire al elevilor.

Un real folos îl aduce școlii și felul în care se apreciază în fabrică rezultatele muncii elevilor. A devenit o tradiție ca pentru rezultatele bune absolvenții școlii și frunții la învățătură din toate clasele să primească în fiecare an importante premii. În acest an, de exemplu, printr-un ordin special al directorului, fabricii au fost evidențiați 90 de elevi, 15 absolvenți au primit „mulțumiri cu tre-

Un sentiment nobil, omenesc

Trebuie oare să lămurim elevilor din clasele mari noțiunile de dragoste și prietenie? Am discutat pe larg în colectivul nostru pedagogic această problemă, care ne preocupă de mult. Cine alta dacă nu școala este chemată să le formeze elevilor noțiuni juste în legătură cu toate problemele, să le insuflă stimă pentru bazele sănătoase și puternice ale vieții sociale a omului?

Școala și familia trebuie să rezolve împreună această problemă. Educația pe care o dăm elevilor nu se poate limita numai la preocupările din clasă. De aceea noi acordăm o mare atenție problemelor educației morale nu numai în cadrul lecțiilor, ci și în întreaga muncă extrașcolară. Despre aceasta vom vorbi în articolul de față.

Acesta nu este primul an când se organizează în școala noastră convorbiri sincere cu elevii claselor mari în legătură cu toate problemele care-i interesează. Astfel de convorbiri sînt destul de dificile. Ele cer tact și simț al măsurii, ca să nu se depășească o anumită limită cerută de vârsta elevului.

Îmi amintesc cum, cu cîțiva ani în urmă, începînd această muncă, nu ne puteam hotărî să anunțăm printr-un afiș că se va organiza o discuție „despre dragoste și prietenie”. Am schimbat atunci cuvîntul „dragoste” cu cuvîntul „tovărășie”. Ni se părea probabil prea tare cuvîntul „dragoste”. Realitatea este însă că la această vîrstă cu voia sau fără voia noastră, pe elevi li interesează aceste probleme. Că lucrurile stau așa o dovedesc și însemnările din caietul căruia elevii îi spun „Întrebă, vom răspunde”. În acest caiet ei notează tot ce le este nelămurit și vor să-și clarifice în timpul discuțiilor cu dirigintele clasei. Printre altele, despre problema dragostei și prieteniei se numărau aici vreo 40 de întrebări. Iată cîteva dintre ele: „Există oare o adevărată prietenie între un băiat și o fată?”; „Poate oare o adevărată prietenie să se transforme în dragoste?”; „Dacă ești prieten de mult timp cu un om, dacă îl lași el și alii că a săvîrșit o faptă rea, cum este mai bine să te porți: să rupi prietenia și să te dai la o parte sau

să continui prietenia?”; „Este frumos sau nu este frumos să mergi la braț cu un tînr care îți place?”; „Pentru ce dragostea trebuie să o mărturisească înlii tînrul și nu fata?” etc. Este o datorie a profesorilor să răspundă la aceste întrebări, să lămurască ei, nu altcineva, toate problemele care îi frămîntă pe elevi.

Să formezi și să educi lumea întregă a copiilor este un lucru complex și delicat. Bineînțeles, nu este just să le împui elevilor vederile tale proprii. De aceea, noi ne străduim ca prin convorbiri sincere, prietenești, să ajungem cu tinerii la concluziile cele mai sănătoase. Discuțiile noastre se bazează pe cele mai bune exemple din literatură și din viață. Ne bucurăm foarte mult atitudinea curajoasă pe care o iau elevii din clasele mari împotriva a tot ce este înăpoiat, putred, împotriva a tot ce otrăvește bucuria și frumusețea vieții omenești.

În afara discuțiilor de la om la om, profesorii caută cu asiduitate și alte noi forme și metode în munca educativă. De trei ani există în școala noastră „Clubul elevilor din clasele mari”. În cadrul clubului, pe lângă alte acțiuni frumoase și interesante, au fost analizate cu seriozitate și unele probleme de etică.

S-a organizat o dată o serată care se intitulă: „Despre voi, fetele”. A fost o serată minunată, în care li s-au povestit băieților multe lucruri frumoase despre fata sovietică. Le-am vorbit atunci și despre fata prietenă, și despre fata gospodină, și despre fata iubită. Au trecut în seara aceea prin fața noastră și portrete negative de fete. În încheierea programului, poetul Igor Kobzev le-a declamat elevilor versuri lirice. Noi, profesorii, am remarcat că de atunci mulți băieți din școală și-au schimbat în bine purtarea lor față de fete.

Clubul a pus în fața elevilor și alte probleme de morală. Au avut loc seratele pe teme ca: „Despre frumusețea sufletului omenesc”, „Despre etica comunistă”, „Să vorbim despre moravurile mic burheze”, „Despre falsul eroism”. Dezbaterile acestor probleme le-a format elevilor concepții juste despre viață, concepții care se resimt pozitiv în comportarea lor.

Iată un exemplu. Nu de mult, colectivul clasei a IX-a a pregătit o discuție pe tema: „Cine este adevăratul tău prieten?” În împlinirea ei, gazeta de perete a inițiat o rubrică intitulată: „Întrebă, răspundem”. Cineva a pus întrebarea: „Este posibilă oare prietenia între un băiat și o fată?” Au început să curgă, dintr-o parte și din alta, nenumărate răspunsuri: „Eu cred în prietenia unui băiat cu o fată. Asemenea prietenie există”. „Tatăl și mama mea erau prieteni încă din școală și învățau împreună... Iată însă că a apărut și un răspuns care m-a impresionat neplăcut pe toți: „Eu nu pot să fiu prieten cu fetele mai mult de o lună. Mă plictisesc repede”. Chiar în ziua următoare rubrica nu mai putea cuprinde tot ce voiau elevii să spună în legătură cu acest răspuns. „Tu nu vezi oare niciodată prietenii credincioși”, „Nici o fată care se respectă nu-ți va acorda prietenia și inima sa” — scriau elevii.

Cultivarea unor calități morale înalte, a normelor juste de conduită și a deprinderilor sănătoase este un lucru deosebit de important pentru munca educativă. Școala este chemată să pregătească pe elevi pentru viață din toate punctele de vedere. A nu discuta sincer cu elevii, a nu da tineretului imagini reale în această privință înseamnă, într-o oarecare măsură, a educa oameni lășarnici, care în școală, în fața profesorilor, vor părea „curăței”, dar pe ascuns vor spune sau poate chiar vor face lucruri nu tocmai curate.

Școala poate și trebuie să educe oameni care să creeze o puternică și sănătoasă familie sovietică.

R. BRUSNICIKINA
directoarea Școlii nr. 605
din Moscova

G. JURAVLEV

¹⁾ În genul posturilor utemiste de control de la noi (n.t.)